Biblioteki publiczne, podobnie jak wiele innych instytucji kultury, stoją dziś w obliczu wielu poważnych wyzwań. Świat XXI wieku ulega ciągłym zmianom, nie tylko społecznym czy kulturowym, ale przede wszystkim technologicznym. Zmiany te powodują, że potencjalny użytkownik kultury staje się coraz bardziej wymagający. Mówimy, że świat to globalna wioska. W tej wiosce swoje miejsce musi mieć też książka i biblioteka. Czytelnik, staje się obecnie użytkownikiem a często także klientem. Chce dostępu do Internetu (najlepiej darmowego), katalogu on-line (także mobilnego), wydarzeń kulturalnych, edukacyjnych, szkoleń, kursów, spotkań, prelekcji a wszystko to w ładnym otoczeniu. Coraz częściej mówi się o budowaniu społeczeństwa informacyjnego, w taką wizję biblioteka (jako instytucja nieistniejąca bez społeczeństwa) nie tylko chce, ale musi się włączyć. Na mocy ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie terytorialnym, biblioteki publiczne stały się lokalnymi instytucjami kultury, których organizatorem jest samorząd gminy. Ze względu na niestabilną sytuację finansową, biblioteki aby wykonać swoje zadania muszą szukać środków na odpowiednie funkcjonowanie poza organem sprawującym nad nim kontrolę. Gmina, jako organizator, zobowiązana jest do zapewnienia środków niezbędnych do prawidłowego funkcjonowania, ponieważ jednak są to zazwyczaj środki ograniczone, zadaniem dyrektora oraz pracujących w bibliotece osób jest pozyskiwanie dodatkowych środków pochodzących z:

- programów ogólnopolskich skierowanych do instytucji kultury;
- stowarzyszeń, fundacji działających na rzecz rozwoju czytelnictwa;
- banków, które coraz częściej dofinansowują działalność kulturalną;
- od sponsorów.

Biblioteka publiczna powinna funkcjonować w taki sposób, aby każdy mieszkaniec miał pewność, że jest to instytucja niezbędna, której finansowanie jest decyzją słuszną. Ponieważ dostęp do niej ma każdy, niezależnie od wieku, wykształcenia, pochodzenia, płci i umiejętności to jak nigdy wcześniej ma ona teraz możliwość udowodnienia w swym regionie, że **biblioteka jest instytucją, której nic nie może zastąpić**.

Ponieważ Miejska Biblioteka Publiczna im. Agnieszki Osieckiej w Darłowie istnieje tylko dzięki samorządowi i przez niego jest finansowana, to powinna w swych działaniach uwzględniać kierunki rozwoju miasta, potrzeby jego mieszkańców, a także ściśle współpracować z innymi miejskimi instytucjami (szkołami, przedszkolami, Darłowskim Ośrodkiem Kultury, Zamkiem Książąt Pomorskich) i stowarzyszeniami działającymi w Darłowie.

Miejska Biblioteka Publiczna im. Agnieszki Osieckiej w Darłowie działa na podstawie:

- Ustawy z dnia 27 czerwca 1997 roku o bibliotece (Dz. U. Nr 85, poz. 539 z późn. zm.)
- Ustawy z dnia 25 października 1991 roku o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (Dz. U. z 2001 r., Nr 13, poz. 123 z późn. zm.)
- Ustawy z dnia 8 marca 1998 roku o samorządzie gminy (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.)
- Ustawy z dnia 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 155, poz. 1014 z późn. zm.)
- Statutu Miejskiej Biblioteki Publicznej im. Agnieszki Osieckiej w Darłowie
- Ustawy z dnia 10 maja 1990 r. Przepisy wprowadzające ustawę o samorządzie terytorialnym i ustawę o pracownikach samorządowych (Dz.U.Nr.32, poz.191 z późn. zm.),
- Ustawy z dnia 17 maja 1990 r. o podziale zadań i kompetencji określonych w ustawach szczególnych pomiędzy organy gminy a organy administracji rządowej oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz.U.Nr 34, poz.198 z późn. zm.),
- Uchwały Nr XXIII/239/08 Rady Miejskiej w Darłowie z dnia 18 listopada 2008 r.
- Rozporządzenia Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 5 grudnia 2012 roku w sprawie wymagań kwalifikacyjnych uprawniających do zajmowania w bibliotekach stanowisk bibliotekarskich oraz stanowisk dla specjalistów innych zawodów związanych z działalnością biblioteczną (Dz.U. 2012 nr 0 poz. 1394)

Główną misją biblioteki jest zaspokajanie potrzeb użytkowników oraz stałe poszerzanie oferty usług, którą realizuje gromadząc i udostępniając zbiory (także multimedialne). Zadaniem biblioteki jest także prowadzenie działalności informacyjno-bibliograficznej, inspirowanie oraz promowanie edukacji czytelniczej i medialnej. W celu stworzenia nowoczesnej instytucji kultury niezbędna jest dotychczasowa zmiana lokalizacji biblioteki, która obecnie znajduje się w najmowanych przez Miasto Darłowo pomieszczeniach. Obecna lokalizacja, usytuowanie i wygląd pomieszczeń bibliotecznych nie sprzyja rozwojowi biblioteki i w obecnej chwili należy szukać innych miejsc na organizację eventów, przedsięwzięć kulturalnych. Konieczne jest ciągłe poprawianie wyglądu pomieszczeń placówki (remont dotyczy m.in. instalacji, wymiany okien, remontu podłóg) oraz przyciągnięcie w jej progi nowych grup użytkowników, ale także zapewnienie mieszkańcom miasta nowych przedsięwzięć kulturalnych i edukacyjnych. W celu stworzenia odpowiedniej strategii rozwoju niezbędna będzie analiza SWOT, czyli analiza słabych i mocnych stron biblioteki.

mocne strony - cechy wyróżniające w pozytywny sposób bibliotekę

słabe strony - braki biblioteki

szanse - czynniki służące rozwojowi biblioteki, wzmocnieniu jej pozycji w otoczeniu

zagrożenia - czynniki utrudniające rozwój

Ocena pozycji strategicznej Miejskiej Biblioteki Publicznej im. Agnieszki Osieckiej w Darłowie - analiza SWOT

Według D. Wojcińskiego (2006), „Biblioteki, jak również inne organizacje niedochodowe, aby sprawnie funkcjonować, w sposób szczególny winny być zwrócone na rynek i na konsumentów. Pomocne w działaniu będą narzędzia stosowane w analizie strategicznej przedsiębiorstw biznesowych". Jedną z takich analiz jest analiza SWOT, jej celem jestidentyfikacja pozycji strategicznej organizacji poprzez: analizę otoczenia z punktu widzenia szans i zagrożeń w nich tkwiących oraz analizę wewnętrzną organizacji poprzez pryzmat jego silnych i słabych stron.
Przedstawiona poniżej analiza SWOT została przeprowadzona dla Miejskiej Biblioteki Publicznej im. Agnieszki Osieckiej w Darłowie w roku 2023. Podstawowym elementem było stworzenie rejestru czynników wpływających na bibliotekę, stwarzających jej szanse, możliwości, ale i zagrożenia oraz tych elementów, które mogą być uznane jako jej słabe lub silne strony. Wykaz ten został przygotowany na podstawie analizy sprawozdań pracowników biblioteki, po konsultacjach z pracownikami, jak również na podstawie ankiet przeprowadzonych wśród użytkowników biblioteki. Tabele 1 i 2 pokazują atuty i słabości biblioteki oraz szanse i zagrożenia, wynikające z otoczenia. Przyjęty został system ocen w skali od 0 do 5 dla mocnych stron i szans oraz od 0 do — 5 dla słabych stron i zagrożeń. Każdemu czynnikowi przypisano wagi od 0 do 1, określające jego znaczenie dla organizacji, a następnie obliczono wartość ważoną.

Tabela 1. Analiza SWOT – silne i słabe strony Miejskiej Biblioteki Publicznej im. Agnieszki Osieckiej w Darłowie

Silne strony (S)					Słabe strony (W)				
Lp.	Czynnik	Waga 0-1	Ocena (+) 0-5	iloczyn	Lp.	Czynnik	Waga 0-1	Ocena (-) 0-5	Iloczyn
1.	Dobra lokalizacja	0,2	5	1	1.	Brak miejsca w magazynie i na regałach	0,1	-5	-0,5
2.	Dobra pozycja w grupie bibliotek w powiecie sławieńskim	0,1	5	0,5	2.	Brak wyodrębnionej wypożyczalni dla młodzieży	0,2	-5	-1
3.	Działalność promocyjna	0,2	4	0,8	3.	Niedostateczny poziom uporządkowania starego zasobu książek	0,1	-4	-0,4
4.	Otwartość zespołu, właściwy stosunek do użytkowników i czytelników	0,2	4	0,8	4.	Brak miejsca na spotkania czytelników np. DKK	0,2	-5	-1
5.	Dogodne godziny otwarcia (również w soboty)	0,1	4	0,4	5.	Niski poziom wynagradzania pracowników	0,3	-5	-1,5
6.	Bogata oferta dla użytkowników	0,2	3	0,6	6.	Nasycenie „czytadłami”	0,1	-4	-0,4
Suma:				4,1	**Suma:**				-4,8

Źródło: opracowanie własne.

Tabela 2. Analiza SWOT – szanse i zagrożenia dla Miejskiej Biblioteki Publicznej im. Agnieszki Osieckiej w Darłowie

Szanse (O)					Zagrożenia (T)				
Lp.	Czynnik	waga	Ocena (+)	iloczyn	Lp.	Czynnik	waga	Ocena (-)	Iloczyn
1.	Nasycenie sprzętem komputerowym	0,1	3	0,3	1.	Tendencje do obcinania wydatków na cele biblioteki	0,3	-3	-0,9
2.	Dostępy elektroniczne do książek	0,2	4	0,8	2.	Zmniejszająca się liczba czytelników w wieku 12-20 lat	0,2	-4	-0,8
3.	Rozbudowa współpracy z bibliotekami powiatu sławieńskiego	0,2	4	0,8	3.	Brak narzędzi motywowania pracowników	0,1	-5	-0,5
4.	Wzrost udziału w programach i projektach	0,2	4	0,8	4.	Tendencje u kadry do powtarzania utartych rozwiązań	0,1	-4	-0,4
5.	Dalsza selekcja księgozbioru	0,1	4	0,4	5.	Wzrost cen książek i czasopism	0,1	-5	-0,5
6.	Utrzymanie strony www i mediów społecznościowych na wysokim poziomie	0,2	5	1	6.	Braki w kadrze	0,2	-4	-0,8
Suma:				4,1	**Suma:**				-3,9

Źródło: opracowanie własne.

Wynik analizy SWOT wskazuje na przewagę słabych stron nad mocnymi oraz przewagę szans nad zagrożeniami. Największą słabością instytucji jest niski poziom wynagradzania pracowników, natomiast jej największym atutem jest dobra lokalizacja. Z kolei największą szansą dla Biblioteki jest utrzymanie strony www i mediów społecznościowych na wysokim poziomie, natomiast największym zagrożeniem jest tendencja do obcinania wydatków na cele biblioteki. Zidentyfikowana pozycja strategiczna wskazuję, że Miejskiej Biblioteki Publicznej im. Agnieszki Osieckiej w Darłowie jest w niekorzystnej sytuacji wewnętrznej, ale otoczenie jest raczej korzystne. Zalecaną strategią rozwoju jest strategia konkurencyjna, dążącą do wzmocnienia wewnętrznej sytuacji Biblioteki.

MISJA, WIZJA, CELE

Podczas formułowania priorytetów działania uwzględnione zostały wyniki analizy SWOT.

Biblioteka powinna być miejscem, gdzie odbywa się najwięcej wydarzeń kulturalnych miasta. Głównym celem będzie więc stworzenie miejsca, służącego mieszkańcom na wszelkie możliwe sposoby, nie tylko do wypożyczania książek czy prasy. To tutaj, przy odpowiednim dofinansowaniu organizacji rządowych, pozarządowych oraz prywatnych sponsorów czy wolontariuszy można stworzyć centrum wiedzy i kultury. W XXI wieku priorytetem staje się umiejętne korzystanie z e-administracji, misją biblioteki powinno być więc przeprowadzenie odpowiednich szkoleń dla grup społecznych zagrożonych wykluczeniem informacyjnym. Biblioteka powinna promować lokalnych twórców, wspierać działania integrujące społeczność lokalną. Jeśli zadbamy o odpowiednią infrastrukturę to w niedalekiej przyszłości możliwe jest stworzenie w niej prężnie działającego ośrodka życia lokalnego.

Cele strategiczne:

I. Modernizacja struktury organizacyjnej biblioteki
   a. Dyrektor + bibliotekarz + informatyk/bibliotekarz + administrator baz danych
   b. Bibliotekarz-animator kultury
II. Kreowanie wizerunku biblioteki – podnoszenie prestiżu
III. Permanentne podnoszenie kwalifikacji kadry biblioteki przy jednoczesnym stymulowaniu jej aktywności zawodowej
IV. Poprawa standardu w pomieszczeniach biblioteki przy jednoczesnej poprawie warsztatu informatyczno-technicznego
   a. Zmiana lokalizacji biblioteki
   b. Zakup nowych komputerów
V. Stworzenie prężnego ośrodka życia kulturalno-oświatowego miasta
   a. Podniesienie kwalifikacji pracowników
   b. Udział w Programie Rozwoju Bibliotek
   c. Znaczne zwiększenie oferty kulturalno-oświatowej

- Biblio-bobo (spotkania z młodymi rodzicami i maluchami; pogadanki z pediatrą, nauka wiązania chust; wymiana doświadczeń i poglądów; poranki maluszka
- Warsztaty „Przeciek i kropka" dla przedszkolaków – wszystko o książkach dla najmłodszych użytkowników biblioteki
- Stworzenie ścieżki edukacji czytelniczej i medialnej dla uczniów szkół podstawowych
- DKK dla uczniów szkół – o książkach dyskutują dorośli, najwyższy czas, żeby głos mogli zabrać też młodsi
- Warsztaty dla bezrobotnych – obsługa komputera, edytora tekstu, poczty elektronicznej, serwisy ułatwiające znalezienie pracy, pisanie CV i listu motywacyjnego
- e-senior – obsługa komputera, edytor tekstu, poczta elektroniczna, Facebook, wyszukiwarka Google, bankowość elektroniczna…

d. Budowanie trwałych relacji ze środowiskiem lokalnym

KONCEPCJA ORGANIZACYJNA BIBLIOTEKI

Dotychczasowa struktura biblioteki zakłada, że wszyscy pracownicy są sobie równi i podlegają dyrektorowi, którego zadania ograniczają się do obowiązków dyrektora. W związku ze zmianą chciałabym powołać na stanowisko wicedyrektora, który swoją wiedzą i doświadczeniem wesprze działania dyrektora, a jeśli możliwa będzie zmiana dotychczasowej lokalizacji budynku biblioteki, wspólnie z dyrektorem zajmie się jej reorganizacją.

.

Szansą dla biblioteki jest stworzenie a raczej zmiana zakresu obowiązków dla pracowników. Jeden z informatyka na bibliotekarza-informatyka i drugi z bibliotekarza na bibliotekarza – animatora kultury. W pierwszym przypadku (ponieważ w bibliotece pracuje już wykwalifikowany magister polonistyki z uprawnieniami pedagogicznymi) do obowiązków dodatkowych bibliotekarza należałoby stworzenie ścieżki edukacji czytelniczej i medialnej dla szkół podstawowych, z wykorzystaniem sprzętu informatycznego biblioteki, a następnie jej realizacja.

Zadaniem bibliotekarza-animatora kultury byłoby:

- Organizacja i koordynowanie wszystkim imprez kulturalnych w bibliotece
- Dbanie o szybkie przekazywanie informacji do lokalnych środków przekazu
- Poszukiwanie i pozyskiwanie sponsorów

- Poznawanie środowiska lokalnego i podejmowanie inicjatyw mających na celu spełnianie wymagań różnych grup społecznych

Biblioteka posiada następujące działy:

- wypożyczalnia dla dorosłych i czytelnia,
- wypożyczalnia i czytelnia dla dzieci i młodzieży,
- pracownia multimedialna wraz z działem gromadzenia opracowania i selekcji księgozbioru

Nowy schemat organizacyjny biblioteki mógłby wyglądać następująco:

Dział	**Zakres czynności**
Dyrektor	➢ nadzór nad działalnością biblioteki, ➢ doskonalenie form bibliotecznych, ➢ przygotowywanie wniosków o wsparcie finansowe działań biblioteki oraz na zakup księgozbioru, ➢ sporządzanie całokształtu sprawozdań z zakresu działalności biblioteki, ➢ prowadzenie Klubu Czytelnika, ➢ organizowanie imprez kulturalnych związanych z czytelnictwem, ➢ samodzielne gospodarowanie przydzieloną częścią mienia, ➢ utrzymanie porządku i czystości w bibliotece, ➢ reprezentowanie biblioteki na zewnątrz, ➢ nadzór nad bazami danych w programie MAK+, ➢ opracowanie formalno-rzeczowe książek w programie MAK+, ➢ administrowanie kontem biblioteki na Facebooku.
Dział udostępniania zbiorów dla dorosłych (wypożyczalnia i czytelnia)	➢ udostępnianie książek, czasopism i innych zasobów bibliotecznych, ➢ opracowanie okresowych planów pracy, analiz i sprawozdań, ➢ statystyka dzienna, miesięczna i roczna, ➢ prowadzenie Dyskusyjnego Klubu Książki, ➢ prowadzenie różnorodnych form pracy kulturalno-oświatowej, ➢ prowadzenie czynności windykacyjnych wobec czytelników uchylających się od zwrotu materiałów bibliotecznych, ➢ tworzenie list zapotrzebowania na nowości wydawnicze na podstawie zgłoszeń czytelników, ➢ utrzymywanie należytego porządku księgozbioru, ➢ udział w selekcji zbiorów zniszczonych, ➢ prowadzenie działalności informacyjno-bibliograficznej,

		➢ opracowanie zestawień bibliograficznych na zlecenie użytkowników, ➢ prowadzenie lekcji bibliotecznych, ➢ prowadzenie ewidencji czytelników i wypożyczeń, ➢ należyta ochrona powierzonych danych osobowych, zgodnych z ustawą o ochronie danych osobowych, wytycznych GIODO, umów Mak+ oraz wytycznych Dyrektora, ➢ egzekwowanie postanowień regulaminu obowiązującego czytelników.
Dział multimedialny, gromadzenia, opracowania i selekcji zbiorów; Dokumentacja biblioteczna		➢ opracowanie formalno-rzeczowe księgozbiorów Miejskiej Biblioteki Publicznej im. A. Osieckiej w Darłowie oraz jej filii w Darłówku ➢ prowadzenie ksiąg inwentarzowych filmów oraz prasy Miejskiej Biblioteki Publicznej im. A. Osieckiej w Darłowie oraz jej filii w Darłówku ➢ prowadzenie ewidencji księgozbioru i dokumentacji wpływu i ubytku, zarówno w formie tradycyjnej jak i komputerowej, ➢ prowadzenie działalności informacyjno-bibliograficznej, ➢ prowadzenie różnorodnych form pracy kulturalno-oświatowej, ➢ dokonywanie wyboru nowości wydawniczych do zakupu, ➢ selekcja zbiorów, ➢ opracowanie zestawień bibliograficznych na zlecenie użytkowników, ➢ prowadzenie strony internetowej oraz przygotowanie materiałów publikowanych w mediach społecznościowych, ➢ pomoc w realizacji wszystkich form pracy kulturalno-oświatowej Miejskiej Biblioteki Publicznej im. A. Osieckiej w Darłowie oraz jej filii w Darłówku , ➢ prowadzenie kursów e-learningowych języka angielskiego dla dzieci oraz dla dorosłych, ➢ prowadzenie szkoleń dla bibliotekarzy, ➢ stworzenie ścieżki edukacyjnej e-senior i jej prowadzenie, ➢ nawiązanie współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy, stworzenie koncepcji warsztatów dla bezrobotnych i ich prowadzenie, ➢ prowadzenie wypożyczeń zbiorów audiowizualnych, ➢ udostępnianie sprzętu komputerowego użytkownikom, służenie im pomocą, ➢ prowadzenie rejestru udostępnień stanowisk komputerowych,
Filia Miejskiej Biblioteki Publicznej im. A. Osieckiej w Darłowie		➢ udostępnianie książek, czasopism i innych zasobów bibliotecznych, ➢ opracowanie okresowych planów pracy, analiz i sprawozdań, ➢ prowadzenie Dyskusyjnego Klubu Książki dla Dzieci i Młodzieży,

		➢ prowadzenie różnorodnych ścieżki edukacji czytelniczej i medialnej, ➢ prowadzenie czynności windykacyjnych wobec czytelników uchylających się od zwrotu materiałów bibliotecznych, ➢ tworzenie list zapotrzebowania na nowości wydawnicze na podstawie zgłoszeń czytelników, ➢ organizowanie lub współorganizowanie ferii i wakacji dla dzieci i młodzieży, ➢ utrzymywanie należytego porządku księgozbioru, ➢ prowadzenie działalności informacyjno-bibliograficznej, ➢ prowadzenie lekcji bibliotecznych, ➢ nawiązanie współpracy ze szkołami, przedszkolem, organizacjami kulturalnymi w zakresie kultury i edukacji dla dzieci, ➢ stworzenie i prowadzenie ścieżki dla rodziców z dziećmi do 5 lat, ➢ należyta ochrona powierzonych danych osobowych, zgodnych z ustawą o ochronie danych osobowych, wytycznych GIODO, umów Mak+ oraz wytycznych Dyrektora, ➢ egzekwowanie postanowień regulaminu obowiązującego czytelników.
Główny księgowy		➢ Opracowanie planu finansowego Biblioteki wraz z Filią ➢ Bieżące analizowanie realizacji planu finansowego biblioteki wraz z Filią ➢ Kontrasygnata czynności prawnych powodujących powstanie zobowiązań finansowych ➢ Opiniowanie decyzji Dyrektora wywołujących skutki finansowe dla Biblioteki ➢ Sporządzanie rocznych i okresowych sprawozdań finansowych dla Biblioteki ➢ Prowadzenie rachunkowości Biblioteki zgodnie z obowiązującymi przepisami i zasadami, w tym w szczególności: organizowanie sporządzenia, przyjmowania, obiegu, archiwizowania i kontroli dokumentów finansowych ➢ Prowadzenie gospodarki finansowej zgodnie z obowiązującymi zasadami: -Wykonywanie dyspozycji Dyrektora Biblioteki w zakresie dyspozycji środkami pieniężnymi -Przestrzeganie zasad rozliczeń pieniężnych -Zapewnienie terminowego ściągania należności, dochodzenia roszczeń spornych oraz spłaty zadłużenia ➢ Opracowanie projektów wewnętrznych aktów prawnych wydanych przez Dyrektora Biblioteki dotyczących prowadzenia rachunkowości, a w szczególności: a) Zakładowego planu kont b) Obiegu dokumentów

[redacted]		c) Zasad prowadzenia i rozliczania księgowości ➢ Opracowanie okresowych i problemowych analiz i ocen dotyczących realizacji planu finansowego z zakresu własnych zadań i zdań zleconych ➢ Prowadzenie ewidencji księgowo-rzeczowej składników majątkowych biblioteki ➢ Przygotowanie i rozliczenie inwentaryzacji rzeczowej składników majątkowych Biblioteki ➢ Prowadzenie usługi kasowej i bankowej Biblioteki w zakresie realizacji gotówkowych i bezgotówkowych operacji finansowych dotyczących dochodów i wydatków: a) Przygotowanie i wysyłanie przelewów i not obciążających b) Sporządzanie raportów kasowych c) Realizacja czeków bankowych d) Prowadzenie wypłat pieniężnych ➢ Wykonywanie czynności związanych z pracami administracyjno-kadrowymi ➢ Zabezpieczenie obsługi kancelaryjnej i obsługi telefonów ➢ Prowadzenie archiwum ➢ Prowadzenie listy obecności, rejestru urlopów, zwolnień lekarskich, książki wyjść służbowych i indywidualnych ➢ Prenumerata niezbędnych w pracy Biblioteki czasopism, wydawnictw i publikacji ➢ Wyposażenie Biblioteki w materiały, przedmioty pracy wraz z prowadzeniem ich ewidencji i rozliczeń ➢ Zlecenie napraw i konserwacji urządzeń biurowych i sprzętu bibliotecznego ➢ Planowanie i bilansowanie potrzeb kadrowych ➢ Przygotowanie dokumentów w procesie zatrudniania i zwalniania pracowników ➢ Prowadzenie akt osobowych ➢ Sporządzanie odpowiedniej sprawozdawczości ➢ Pomoc przy organizowaniu uroczystości okolicznościowych organizowanych w bibliotece ➢ Wykonywanie innych poleceń dyrektora ➢ Wykonywanie poleceń Zastępcy Dyrektora z zakresie przysługujących mu uprawnień bądź poleceń zleconych przez Dyrektora

Szansą dla biblioteki są staże finansowane przez Urząd Pracy. Posiadanie co pół roku stażysty pozwoliłoby usprawnić proces komputeryzacji biblioteki. Korzyści jest jednak znacznie więcej, pomoc stażystów w pracy biblioteki jest niejednokrotnie nieoceniona, szczególnie dotyczy to żmudnych, często wielogodzinnych prac bibliotekarskich, które powierzyć można osobom nieposiadających kwalifikacji zawodowych.

Artykuł 29 ustawy o bibliotekach mówi, że osoby zatrudnione na stanowiskach bibliotekarskich powinny posiadać kwalifikacje bibliotekarskie, z czym się zgadzam. Obecna ustawa dot. kwalifikacji zawodowych bibliotekarzy zakłada, że nawet młodszy bibliotekarz powinien takie kwalifikacje posiadać. Z podnoszenia kwalifikacji zwolniony może być pracownik, który ma staż pracy dłuższy niż 15 lat. W celu odpowiedniej motywacji pracowników do podnoszenia kwalifikacji zasadne wprowadzenie jest odpowiedniego regulaminu wynagrodzeń, który zakładał będzie pensję minimalną dla pracowników bez kwalifikacji bibliotekarskich a ewentualny awans tylko przy odpowiednim wykształceniu, podobnie w przypadku ewentualnych nagród za wykonywaną pracę. Chciałabym aby zmianie uległa krzywdząca dla bibliotekarzy opinia, że to praca niewymagająca kwalifikacji i że może ją wykonywać każdy. Być może jest to możliwe, ale na pewno pogarsza to jakość tej pracy, sprawia, że w bibliotece musi być osoba poświęcająca wiele ze swojego czasu tylko w celu nadzorowania pracy innych, co negatywnie wpływa na efektywność wykonywanych zadań.

Uzyskanie certyfikatu Biblioteka+ nie jest zadaniem łatwym, spełnić trzeba szereg bardzo jasno określonych warunków. Uważam jednak, że w ciągu 3 lat jest to cel osiągalny. Biblioteka już dziś spełnia wiele z tych wymogów, a inne może zrealizować jeszcze w tym roku. Certyfikat sprawia, że bibliotece łatwiej pozyskiwać jest środki finansowe przeznaczone na dofinansowanie kultury na szczeblu ministerialnym.

KONCEPCJA FINANSOWA

Zadania sformułowane w koncepcji Miejskiej Biblioteki Publicznej im. Agnieszki Osieckiej w Darłowie powinny być spójne z kierunkami Miasta Darłowo. Stworzenie nowoczesnej biblioteki ułatwi mieszkańcom uczestnictwo w lokalnym życiu społecznym. Mieszkańcy Darłowa i Darłówka otrzymają ofertę spędzenia czasu wolnego w atrakcyjny sposób, mając możliwość skorzystania z zasobów biblioteki, z Internetu, zdobywania nowych umiejętności lub doskonalenia już posiadanych. Nowoczesna biblioteka to centrum kultury i edukacji w mieście, które pozwoli na kształtowanie społeczeństwa światłego i obywatelskiego. Podstawą realizacji koncepcji jest uzyskanie nowego lokalu, do którego przeniesiona zostanie biblioteka i odpowiednich dotacji z Urzędu Miasta. Da to możliwość profesjonalnego wyposażenia oraz zatrudnienia potrzebnej liczby wykwalifikowanych bibliotekarzy. Na chwilę obecną najlepszą lokalizacją wydaje się willa z XIX w. znajdująca się przy ulicy Zamkowej, sąsiadująca z Zamkiem Książąt Pomorskich w Darłowie. W tej lokalizacji można byłoby zaplanować nowoczesne pomieszczenia biblioteczne z samodzielnymi czytelniami. W tym kilkukondygnacyjnym budynku parter powinien być wizytówką biblioteki. Czytelnik natychmiast po przekroczeniu progu powinien czuć, że jest w bibliotece. Powinien widzieć książki i czytelników i mieć dostęp do pomocy bibliotekarzy. Na parterze, jak najbliżej wejścia, powinno się znaleźć stanowisko wypożyczalni i punkt informacyjny. Szatnia musi oczywiście również znajdować się na parterze. Dobrze byłoby, żeby na parterze była czytelnia, tak żeby czytelników było widać z holu głównego, czy nawet z ulicy. Natomiast czytelnicy mieliby widok na przepiękny zamek i jego otoczenie. Na piętrze mogłoby się znaleźć centrum multimedialne, sala wystawowa, sala spotkań i sala konferencyjna. Wyższe piętra mogłyby służyć jako magazyny, archiwum, mogłyby się tam znajdować pomieszczenia socjalne i gospodarcze. Willa przy ulicy Zamkowej położona jest w zabytkowej części miasta, z północnej strony znajduje się duży teras, a wokół budynku teren zielony, w przyszłości mogłaby tu powstać Kawiarenka Literacka.

Ze względu na niezadowalającą sytuację finansową organizatorów bibliotek konieczne staje się umiejętne pozyskiwanie środków na funkcjonowanie niezależnych od jednostek samorządowych. Dotychczas Miejska Biblioteka Publiczna im. A. Osieckiej w Darłowie korzystała z:

- wygasłego programu Ikonka
- środków w ramach Programu Rozwoju Bibliotek (nie zawsze wymagany jest wkład własny)
- środków na zakup nowości wydawniczych (wkład własny poniżej 40%)

Chciałabym pozyskać środki finansowe z następujących źródeł:

- PRB – kontynuacja (sprzęt, oprogramowanie, warsztaty, szkolenia – wszelkie możliwe formy)
- „Zakup nowości wydawniczych" (wkład własny ok. 40% pochodzący z dotacji powiatowej) – kwota ogólnopolskiej dotacji zostanie podana ok. 15 kwietnia. Ponieważ co roku kwota ta w skali kraju jest większa, należy się spodziewać, że także kwota przeznaczona dla naszej biblioteki będzie większa niż w roku 2012, zależy ona jednak także od naszego wkładu własnego.
- „Komputery dla bibliotek", gdzie 5 zestawów komputerowych wraz z oprogramowaniem można kupić za kwotę ok.2-3 tys. zł (dotacja powiatowa) – oferta obowiązująca obecnie
- „Program wieloletni KULTURA+"
  - środki przeznaczone na „budowę, remont, rozbudowę, przebudowę i wyposażenie budynków biblioteki"
  - wkład własny musi być nie mniejszy niż 25%,
  - minimalna kwota dofinansowania 50 000zł
  - realizacja 36 miesięcy z możliwością przedłużenia o kolejne 12
  - wkład własny w ciągu roku mógłby więc wynosić ok. 8500zł i pochodzić z dotacji powiatowej a dofinansowanie z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego pozwoliłoby ocieplić budynek, poprawić wygląd pomieszczeń, dokupić niezbędny sprzęt komputerowy lub ocieplić budynek i wymienić dach
  - najbliższy nabór kończy się 24 maja 2013 roku
- Fundacja Kronenberga, która wspiera działania związane z szeroko pojętą edukacją oraz rozwojem lokalnym, dając środki niezbędne do przeprowadzenia warsztatów, szkoleń i konkursów – najbliższy nabór we wrześniu 2013 roku
- W ramach projektu „Równać szanse" w sierpniu można uzyskać środki na inicjatywy związane z właściwą oceną środowiska, w którym dorasta młodzież. Projekt realizuje się ze stałą grupą odbiorców w wieku 13-19 lat
- Prywatnych sponsorów – finansowanie kursów, szkoleń, warsztatów, ferii dla dzieci. Ze względu na opodatkowanie darowizn finansowych najlepszym rozwiązaniem byłoby uzyskanie pomocy w formie materiałów rzeczowych a nie finansowych.

Możliwości rozwoju biblioteki publicznej w dzisiejszym świecie jest niezliczona wręcz ilość. Nadmienić należy również, że obecnie zatrudniona kadra daje duże możliwości rozwoju w każdym kierunku. Pracują tu osoby z długoletnim stażem a także magistrzy bibliotekoznawstwa, osoby z uprawnieniami pedagogicznymi, humaniści mogący prowadzić zajęcia z różnych dziedzin. Uważam, że odpowiednie warunki pracy

i należyte motywowanie pracowników pozytywnie wpłynie na chęć nieustannego podnoszenia przez nich kwalifikacji zawodowych.

Istnieje także wiele sposobów na pozyskanie środków na realizację wyznaczonych celów. Najważniejsze to nie zapomnieć, jak ważna jest biblioteka jako instytucja kultury i jej rola w dzisiejszym świecie. Podczas mojej pracy w szkole jako nauczyciel i pełniąc funkcję dyrektora , a także pracując w Darłowskim Centrum Wolontariatu nauczyłam się, że warto składać wniosek, choćby o najdrobniejszy grant. Miałam możliwość pisać pozytywnie rozpatrzone wnioski, dzięki którym moja szkoła i stowarzyszenie mogły się rozwijać.